

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krona, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 22. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Nemci zavzeli rusko trdnjavo Kowno s 400 kanoni. — Zadnje večje ruske trdnjave pred padcem. — Mnogo tisoč vjetih Rusov. — Strah v Petersburgu. — Vsi italijanski napadi na vseh frontah krvavo odbiti. — Draginski nemiri v Italiji. — Angleški parnik s 3000 vojaki od Nemcev potopljen. — Lepi uspehi na morju. — Bombe nad Londonom. — Balkan noče poraženim sovražnikom pomagati.

Uradna poročila so danes tako jasna, da ni nobenega dvoma več: Rusija leži razbita pred nogami naših in nemških armad. Varšava ni bila konec zmagovite naše ofenzive; armade so podile rusko silo naprej, velika trdnjava Kowno je padla in z njo 400 kanonov v nemške roke, Riga stoji pred padcem, od zadnje opore Brest-Litovsk pa je že zavzeto nekaj fôrov in prednjih utrdb... Objeta, obkoljena je ruska armada na vseh straneh, čaka jo usoda, da se vda ali pa da pogine v Rokitno-močvirju, največjem v Evropi... Pot v Petrograd bode kmalu prosta!

Na ostalih bojiščih je položaj istotako ugoden. Italijani se zaman razbijajo svoje izdajalske glave ob mogočnem skalovju in železnem odporu naših junakov. Dardanele so nezavzete in kjerkoli pride do morskih bitk, je naše orožje srečno.

Tiho ali velevažno vojno bije zdaj diplomacija na Balkanu. Naši sovražniki skušajo zdaj z vsemi silami in medenimi obljubami pregovoriti Bulgarijo in Rumunsko, da se pridružita vojni proti nam. Doslej stoji položaj za nas ugodno in vsakdo si bode pač desetkrat premislil, predno bi začel vojno proti nam, ki smo zmagovalci nad ruskimi milijoni.

Bog je blagoslovil naše orožje!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K. B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. V prostoru zapadno Buga napredujoče zavezniške armade podile so

tudi včeraj v zasledovanju zadnje čete nasprotnika pred saboj. Avstro-ogrške čete so, napredujoče na obeh straneh železnice Lukow-Brest-Litovsk, dosegle prostor zapadno in južno Miedzyrzec. Nemške čete pridobile so pokrajino od Wisnice in vsilile čez Wladowo.

Italijansko bojišče. Včeraj zvečer bili so na raznih krajih jugo-zapadne fronte sovražni napadi zavrjeni. Tako v tirolski obmejni pokrajini v Fedaja-postojanki in Bepena-črti, potem na Goriškem na Monte dei sei Bussi ter na visočinah vzhodno od Monfalcona. Povsod so ostale stare naše postojanke popolnoma v naši lasti.

Ponoči peljal se je eden naših pancerskih vlakov do kolodvorskega vhoda Monfalcone in je obstreljeval sovražno infanterijo na gričih La Rocca ter trën pri Adria-tvornicah.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K. B. Berlin, 14. avgusta (W. B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno Njemen v pokrajini Alesew-Kupisty-Wiszinty-Kowarsk razvili so se novi boji. Pred Kownom vzele so naše napadalne čete utrjeni gozd od Dominikanke; vjele so pri temu 350 Rusov. Med Narewom in Bugom dosegle so naše armade v ojestrem zasledovanju oddelek Sline in Nurzeca, v katerem se je nasprotnik k zopetnemu odporu postavil. Severno Nowo-Georgiewska vzeli smo v naskoku močno predno postojanko. 9

oficirjev, 1.800 mož in 4 strojne puške padlo je v naše roke.

Armada princa Leopolda bavarškega. Zavezniške čete bližajo se Bugu severno-zapadno od Sokolowa. Zapadno linije Lasice-Miedzyrzec poskusil je sovražnik s trdovratnimi protinapadi naše zasledovanje vstaviti. Vsi napadi bili so zavrjeni.

Armada Mackensena. V bojih od 10. do 11. avgusta premagani sovražnik ni imel včeraj več moči, da bi se zoperstavil nezadržljivemu napredovanju zavezniških čet. Armada prekoračila je v zasledovanju cesto Radzyn-Dawidy-Wladowa.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K. B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Nasprotnik se je včeraj na vsej fronti vzhodno Buga v pripravljanih postojankah zopet vstavil. Zavezniške armade so napadle in so si priborile na mnogobrojnih točkah pot v sovražne linije. Od danes jutraj se nahajajo Rusi zopet povsod v nazadovanju.

Italijansko bojišče. Ob južno-zapadni fronti vlada v splošnem zvišano bojno delovanje. Na Goriškem poslala je naša artiljerija nekaj bomb v San Canziano; nato je sovražnik iz tega kraja zbežal. Nadalje je razpršila veliko italijansko taborišče pri Cormonsu. Slabotni nasprotniški napad pri Redipuglia bil je od našega ognja že v kali zadušen. Proti goriškemu mostičju naperili so nasprotniki zmerni topovski ogenj. V

oddelku od Tolmina pa do Krna nastopil je včeraj po močni artiljerijski pripravi napad znatnih sovražnih sil, ki je bil povsod zavržen. Tudi v pokrajini Flitsch in na koroški fronti so imeli topovski boji večji obseg kakor navadno. Popoldne nadaljeval je sovražnik krepko ogenj na našo bojno fronto ob Velikem Palu, Freikofelu in Malem Palu. Neki proti naši postojanki na Malem Palu ob polnoči pričeti napad se je popolnoma izjalovil. V tirolski obmejni pokrajini niso imeli razni italijanski napadi na našo obmejno postojanko zapadno Kreuzberga nobenega uspeha. Od planote Lavarone-Volgaria obstreljevala je naša težka artiljerija sovražne utrdbe Campomolon in Torrare z vidnim uspehom.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 15. avgusta (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburg. Čete generala Belowa vrgle so sovražnika v pokrajini Kubszi proti severnem vzhodu nazaj. Vjele so 4 oficirje in 2.350 mož ter zaplenile 1 strojno puško. Neki ruski izpad iz Kowna bil je odbit. 1.000 vjetnikov ostalo je v naših rokah. Naše napadalne čete prišle so bližje k trdnjavi. Med Narewom in Bugom so se Rusi trdovratno držali v včeraj poročani črti. Naše čete so ob poznem večeru izsilile prehod čez Nurzec. Armada generala pl. Scholtz vjela je včeraj čez 1000 Rusov. Armada generala pl. Gallwitz vjela je 3.550 Rusov med njimi 14 oficirjev in je zaplenila 10 strojnih pušk. Krog okoli Nowo-Georgiewska postaja tesnejši. Na vseh frontah smo pridobili na zemlji.

Armada princa Leopolda bavarskega. Napredovanju te armade se sovražnik istotako močno upira. Tekom dneva se je posrečilo, sovražne postojanke pri in severno od Losiece ter Miedzyrzeca vzeti. Nasprotnik se umika. Samo čete generalobersta pl. Woyrscha vjele so od 8. do 14. avgusta 4.000 Rusov, med njimi 22 oficirjev, ter so zaplenile 9 strojnih pušk.

Armada Mackensen. Premagani sovražnik poskusil je včeraj v črti Rozanka severno do Wlodawe zopet napraviti fronto. Pod pritiskom našega takoj pričenešega napada nadaljuje sovražnik od danes zjutraj zopet svoje umikanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 16. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. V prostoru zapadno Buga se zasledovanje Rusov hitro nadaljuje. V centru napredujoče avstro-ogrske čete oprijele so se čez Klikawo umikajočemu se sovražniku na pete. Divizije nadvojvode Jožefa Ferdinanda zavzele so zvečer z boji prostor južno in južno-zapadno od Biale; napravile

Bojne pesni.

X.

In lučica pri lučici,
zastava pri zastavi —
poglej nas zdaj
sovrag krvavi!

Te lučice ljubav prižgala
je zvesta svojemu cesarju,
zvestoba je razvila
zastave te vladarju.

To domovino, nam prekrasno,
ki krvavi iz tisoč ran,
ki pa še vriska v slavlju lepem,
napadal satan bi zaman!

so ponoči most čez Krzno in jo danes zjutraj prekoračile. Sovražne zadnje čete bile so povsod napadene in vržene. Čete generala pl. Köveß potisnile so nasprotnika nazaj čez zgorjo Klikawo. V pokrajini pri Biali in proti Brest-Litowsku se vidi daleč razširjene požare. Pri Wladimir-Wolinsku, kjer smo prišli pri raznih krajih na vzhodni breg Buga, in v vzhodni Galiciji je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Ob tirolski fronti zapričela je včeraj sovražnikova težka artiljerija po daljšem odmoru zopet ogenj proti našim utrdbam i. s. zlasti proti onim na prelazu Tonale, na planoti Lavarone-Folgaria. Napadalni poskusi italijanske infanterije na Tonale-cesti ter na postojanko Popena in v „Drei-Zinnen“-pokrajini bili so odbiti. Istotako so se izjalovili na primorski fronti zopetni napadi sovražnika v pokrajini pri in južno Krna ter proti doberdobski planoti.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 16. avgusta (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Pri nadaljnjih uspešnih napadih proti postojanki pri Kownu vjeli smo včeraj 1.730 Rusov, med njimi 7 oficirjev. Z uspešnim prehodom čez Nurzec pričeto prediranje ruskih postojank posrečilo se je v polnem obsegu. Vsled od tega mesta začenešega pritiska in na celi fronti zopet pričeti napadov umaknil se je nasprotnik iz svojih postojank od Narewa do Buga. Naše zasledujoče čete dosegle so visočino Bransk. Vjeli smo čez 5.000 Rusov. Pri Nowo-Georgiewsku bili so branitelji bolj na prednji pas nazaj vrženi.

Armada princa Leopolda bavarskega. Levo krilo izsililo je ponoči prehod čez Bug zapadno Drohiszyna. Ko sta sredina in desno krilo včeraj dopoldne Losiece in Miedzyrzeca prekorakala, zadela sta na oddelkih od Tozčne ter Klukowke na zopetni odpor. Bil je danes v zori z napadom šlezijske deželne brambe zlomljen. Sovražnika zasledujemo naprej.

Armada Mackensena. Zasledovanje se nadaljuje. Biala in Wlawatyce so prekoračeni. Vzhodno od Wlodawe vsilile so naše čete iz vzhodnega brega Buga.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bombardiranje Benetk. — Boji na morju.

(Uradno poročilo od ponedeljka).

K.-B. Dunaj, 16. avgusta. Eno naših pomorskih letal obmetalo je dne 15. t. m. štiri obrežne fôre v Benetkah z bombami, od katerih so vse razven ene same v notranjem utrd eksplodirale. Dvignilo se je v zasledovanje 5 sovražnih letalcev; 2 sta bila pri dviganju po streljanju z strojne puške prisiljena, da se vrneta in izkrcata; 2 sta zasledovanje čez nekaj časa opustila; zadnji sovražni letalec pa je zasledoval naše letalo blizu do istrijskega obrežja, kjer se je moral brez uspeha vrniti. Naše po-

XI.

Ljubica, glej na luno,
ki tako milo sveti,
saj jo tudi v daljavi
iščejo moje oči.

Kadar zasije ti v kamro,
pošljem ti svoj pozdrav,
morda poslednji bode,
morda sem bled n krvav.

Morda tvoj zvesti pod zemljo
tujo za vedno spi —
Ljubica, glej na luno,
ki tako milo žari . . .

morsko letalo se je vkljub ljutemu obstreljevanju po sovražnih vojnih parnikov in fôrov nedotaknovo vrnilo.

Glasom uradnega italijanskega poročila je naš podmorski čoln „U III“ dne 12. t. južni Adriji potopljen. Drugi oficir in 11 podmorskega čolna bilo je rešenih in vjetih.

Mornarsko poveljništvo

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 17. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. V trdnem zasledovanju vedno umikajočega se nasprotnika so čete, ki stojijo pod poveljništvom fml. pl. Avsilile do Dobrinke, 20 kilometrov južno-zapadno od Brest-Litovska. Neka zadajšnja četa, ki se je vstavila pri Piszcz, bila je vržena od ogrske deželne brambe nadvojvode Jožefa Ferdinanda z dane čete so v napredovanju proti Jan na Bugu. General pl. Köveß vrgel je v včeraj v pokrajini Konstantynow Bug. Severno spodnjega Buga borijo se v zvezi z nemško konjico avstro-ogrska kavarjska trupla. Na naših frontah pri Wladimir Wolinsky in v vzhodni Galiciji vlada mir.

Italijansko bojišče. Ogenj janske težke artiljerije proti našim tirolski utrdbam je trajal včeraj čez dan naprej. Najboljši sovražni infanterijski oddelki, ki so bili dovali na Val Lugana do Cerkanova (severno-vzhodno Burga) bili so čez potok nazaj vrženi. Na primorski fronti napredovali so Italijani svoje napade proti našim postojankam med Krnom in Tolmino. Naše močnejšimi silami, bili so pa povsod krvavo vrnjeni. Doberdobska planota sta včeraj popoldne zopet pod precej ljutim topovskim bojem.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 17. avgusta (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Nadobojni boji v pokrajini Kupiszky bili so uspešni. 625 vjetih, med njimi 3 oficirji in 3 strojne puške padle so v naše roke.

Čete armade generala pl. Eichhorn vodstvom generala Litzmanna vzele so v naskoku med Njemenom in Jelonežem fôre južno-zapadne fronte pri Kownu. Vjele so čez 4.500 Rusov in zaplenile 240 kanonov ter mnogo drobnoročja. Armade generalov pl. Scholtz in Gallwitz vrgle so pod vednimi boji našega sovražnika v vzhodni smeri nazaj. Vjele so 1.700 Rusov, med njimi 11 oficirjev in zaplenile 10 strojnih pušk. Na severno-vzhodni fronti Nowo-Georgiewska vzel je naša v naskoku en veliki fôr in

XII.

Varšava zlata kraljevska,
ali nas še poznaš?
Car ne vlada več tebe,
grad tvoj je naš!

Varšava obstreljevana,
vriskaj in se raduj!
Poljska še ni izgubljena,
strah je tej zemlji tuj.

Rus je trinog pregnani,
Rusa na Poljskem več ni!
Dvigaj ponosno glavo,
Varšava kraljeva ti!

manjši utrdbi. Na ostalih frontah posrečilo se je skoraj povsod, potisniti nasprotnika dalje nazaj. Vjeli smo še 2.400 Rusov, zaplenili pa 19 kanonov ter mnogo drugega materijala.

Armadne skupine princa Leopolda bavorskega in feldmaršala pl. Mackensen so v nadaljnjem zmagovitem napredovanju.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ruska trdnjava Kowno zavzeta.

(Uradno poročilo od srede).

K.-B. Berlin, 18. avgusta (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Trdnjava Kowno z vsemi svojimi fori in neštetim materijalom, med njim več kot 400 kanonov je od danes ponoči v nemški lasti. Bila je v kljub najljutejšemu odporu z naskokom zavzeta.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 18. avgusta. Uradno se razglasa:

Rusko bojišče. Čete fml. Arza prepodile so, medtem ko so nemške sile ob Bugu napredovale, Ruse na obeh straneh od Biale vodeče ceste v področje trdnjavskih topov nazaj. Obkoljenje na zapadnem bregu je končano. V prostoru pri Janowu očistila je armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda južni breg Buga od sovražnika.

Italijansko bojišče. Na italijanskem bojišču se je včeraj na primorski fronti ljuto bojevalo, medtem ko je na koroški meji precejšnji mir vladal; na Tirolskem vstraja težki topovski ogenj sovražnika in so se vršili tudi nekateri manjši infanterijski boji. Na Goriškem bili so štiri proti San Marzinu naperjeni napadi Italijanov odbiti. Pred priškim mostičem vlada i zdaj precejšnji mir. Nač pa se vrši ljuti boj za mostičje pri Tolminu. Tudi tukaj so se izjalovili štiri napadi sovražnika. Istotako so se ponesrečili vsi napadi proti našim visočinskim postojankam severno Tolminskega mostičja. Ob tirolski meji bili italijanski napadi na Doblinger Reedel proti Milegni zavrženi.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 18. avgusta (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Trdnjava Kowno je v nemški lasti. Armade generalov Scholtz in Hallwitz vsilile so naprej proti vzhodu. Njih prednji oddelki bližajo se železnici Bielostok-ielek. Pred Nowo-Georgiewsku vzeli smo naskoku dva nadaljna fora severno-zhodne fronte. Vjeli smo 600 Rusov in zaplenili 20 kanonov.

Armadna skupina gfm. Mackensen vrgla svojega nasprotnika čez Bug in v rednje postojanke trdnjave Brest-itowsk. Vzhodno od Wlodawe vsilile so naše čete čez železnico Cholm-Brest-itowsk proti vzhodu.

Najvišje armadno vodstvo.

Riga pred padcem.

K.-B. Petersburg, 14. avgusta: "Rusko Slovo" poroča, da odpotuje vsak dan do 12.000 oseb iz Rige. Letalci mejo bombe na ranžirsko postajo in širijo se reklamacije, v katerih se opozarja prebivalstvo, naj ostane v mestu ter naj se preskrbi z vlijenskimi sredstvi za en mesec. Ruski časopisi v Rigi so vstavili svoje izhajanje.

Strah za Petersburg.

K.-B. Kopenhagen, 15. avgusta. "Politiken" poroča iz Finske: Rusi se bojijo pred

nemškimi izkrcanjem na Finskem, ki bi imelo namen, doseči Petersburg. Ruska vlada poslala je gubernernem okrožnico z naročilom, da kadar bi grozilo nemško izkrcanje, naj zapovejo prebivalstvu, da naj se umakne nazaj za linijo Kaljana-Wilmanstrand. Vso lastnino, ki se jo ne more seboj vzeti, naj se sežge; istotako vse hiše in zaloge. Dosedanjega generalnega gubernerja Seyn bode nadomestil generalni državni tajnik Markow, brez da bi se s tem zistem spremenil.

16 trdnjav zavzetih.

V dosedanji vojni je bilo od nas in naših zaveznikov že 16 trdnjav zavzetih. Od teh le ena ni bila preje last sovražnikov, namreč Przemysl. Vseh drugih 15 trdnjav pa so naši sovražniki z velikimi stroški zgradili, da bi se proti nam branili, medtem ko služijo zdaj našim armadam. Kmalu v začetku vojne bila je dne 7. avgusta trdnjava Lüttich v naskoku zavzeta. Dne 14. istega meseca trdnjava Namur. Par dni pozneje zavzela je nemška armada francosko trdnjavo Mauberge; vjela je takrat 40.000 Francozov in zaplenila 400 topov. Nadalje je prešla v nemško last francoska trdnjava Lille. Dne 9. oktobra padla je "največja trdnjava sveta" Antwerpen. Dne 3. junija zavzele so zavezniške čete zopet Przemysl. En mesec preje pa je padla trdnjava Libava. Lemberg ni trdnjava in se torej tukaj ne more spoštovati. Dne 21. julija bile ste dve trdnjavi Rozan in Pultusk zavzeti. Dne 5. avgusta zopet dve: Varšava in Iwangorod. Že preje pa so padle poljske utrdbe Ostrolenko. Dne 8. avgusta zopet smo zavzeli Serok in Zegrze. Potem je prišla trdnjava Lomza na vrsto. Dne 18. avgusta pa so Nemci v naskoku zavzeli Kowno in z njim 400 sovražnikovih kanonov. Vsak dan pride k temu nov uspeh.

Očividec o uničenju italijanskega zrakoplova v Pulju.

Iz nekega pisma 6. t. m.: "Preteklo noč sem gledal prizor, kakoršnega dvomim, da bom še kdaj videl v svojem življenju. Sigurno boste čitali o tem v časnikih, jaz pa vam kot očividec pišem sledeče: Prav divno je bilo gledati italijanskega velikana, ki je zašel v pekel naših šrapnelov. Priplul je ob 11. uri 45 minut ali ob 11. uri 55 minut se je moral spustiti na tla. Hura, hura, se je razlegalo po Pulju. Pri drugem strelu sem bil že pri oknu. Z vseh trdnjav in fortov so razsvetljevali zrakoplov naši reflektorji. Ko pogledam ven, je bil zrakoplov prav nad našo vojašnico. Prekrižal sem se. Izstrelki naših topov se razpršujejo okoli njega, zračna križarica nima časa, da bi mislila na bombe, marveč gleda, kako bi se rešila. Druga se kvišku, obrača se sem in tje, kakor da ne ve, v katero smer naj krene. Naenkrat začne bežati proti Italiji. No, mi smo videli, da je njegova usoda zapečatená. Ko so videli zrakoplovci, da so izgubljeni, so se obrnili nazaj k Pulju in spustili se dol pred neko utrdbo. Iz vojašnice se je videlo, kakor da se je zrakoplov potopil v morju". — Zrakoplov je dolg 80 m. Velika zver. Ves je iz aluminija. Ko se je spustil na morje, je bilo razsvetljenje večje nego po dnevu. V zrakoplovu so bili trije častniki. Potem ni bilo vso noč miru, ker so naši eroplani neprenehoma letali nad mestom.

Italijanski uporni vojaki.

"Neues Wiener Tagblatt" poroča: Že od začetka italijanske vojne sem smo opazili, da sovražnik svoje nam nasproti stoječe čete mnogokrat menja. Zdaj smo vjeli že vojake vseh regimentov. Vzroki za to stalno, prav neprijetno premikanje čet niso strategične, marveč moralne nature. Italijanske čete prenašajo od nas jim prizadete izgube k večjem dvakrat, potem pa jih morajo nazaj vzeti in z drugimi nadomestiti. Vkljub temu prišlo je že opetovano do uporov, ki se jih je moralo po prekem sodu kaznovati. Danes izvem od vjetih še nadaljne posameznosti o upori pri Ronchiju. Tam je bilo 21 vojakov od raznih bersaglieri in alpini-regimentov v navzočnosti oddelkov njih

čet na povelje armadnega poveljnika vojvode Aosta ustreljenih. To se je zgodilo dne 2. avgusta. Potem so dotične regimente odvzeli od Soče in jih nadomestili s takimi od tirolske in koroške meje.

Krive italijanske trditve o bombardiranju Pulja.

K.-B. Dunaj, 14. avgusta. Iz vojnoporočevalskega stana poročajo: Od sovražne strani se vedno zatrjuje, da so italijanske zračne ladje Pulj in posebno pomorski arzenal z uspehom bombardirale. Zbog teh neresničnih poročil je treba zopet enkrat pribiti dejanske uspehe. Dejstvo je, da so nas do sedaj počastile s svojim posetom tri zračne ladje. Prva in edina, kateri se je posrečilo priti nad Pulj, je z bombo poškodovala lahko zid neke hiše in dvema ženskama pretresla živce, ali ste se kmalu popravili. Drugi zračni ladji se ni posrečilo prodreti do mesta ali do vojaških naprav. Takoj smo jo zapazili in razsvetili in napadli, obkrožala je Pulj v daljavi in je metala bombe na polje in gozde v okolici, ne da bi napravila niti najmanjšo škodo. Tretji obisk "Città Jesi", se je končal kakor znano, žalostno. Ladja ni prišla nad Pulj, tudi ne nad kopno zemljo, marveč je dotalno dezorijentirana po naših žarometih metala bombo v vodo. Že prvi strel je zadel tako, da se je morala začeti spuščati na tla in je padla nam v plen. Zračna ladja "Città di Ferrara" je bila uničena ne pri kaki akciji proti Pulju, marveč ko se je vračala z Reke, od nekega letalca, ki je odplul iz Pulja. Italijani so plačali svoje ekscurzije dosedaj, ne da bi nam napravili škodo, z izgubo dveh najboljših zračnih ladij, in dali so nam priliko, da smo vadili in preizkusili naš odbijalni aparat.

Draginski nemiri v Italiji.

Iz Lugana se poroča: V 16 mestih in 42 vaseh na Sicilskem prišlo je vsled draginje do nemirov. Nemire je povzročila odpošiljatev žita v druge kraje Italije. Položaj je tako resen, da je morala vlada v nekem na Sicilijane poslanem brzojavu, ki nosi podpis Salandre in trgovskega ministra Cavaolasa preskrbo otoka s kruhom in žitom po primernih cenah obljubiti. (No, ako se v Italiji že zdaj vsled draginje taki nemiri pojavljajo, potem smo le radovedni, kaj bode čez par mesecev vojne. Evviva la guerra! Op. ur.)

Angleški transportni parnik z 3000 vojakov potopljen.

K.-B. Konstantinopel, 14. avgusta. Iz glavnega stana se poroča:

Dne 14. avgusta potopil je neki nemški podmorski čoln v Egejskem morju neko 10.000 ton veliko transportno ladjo z vojakov. Le malo vojakov je neka hospitalna ladja rešila. — Potopljeni angleški 10.000-tonski parnik Peninsular-kompanije bil je zaseden od 3.000 mož svežih čet, določenih za Dardanele. Torpediran je bil v bližini otoka Kos. Parnik se je v štirih minutah potopil. (To je jako hud udarec za Anglijo, ker ji itak pri Dardanelah moštva primanjkuje. Op. ur.)

Nemške zračne ladje zopet nad Londonom.

K.-B. Berlin, 18. avgusta. (W.-B.) Uradno se poroča:

V noči od 17. na 18. avgusta napadle so naše mornariške zračne ladje zopet London. Obmetali so City od Londona in važne naprave ob Themse izdatno z bombami ter so opazili pri temu dobre učinke. Poleg tega se je obmetalo z bombami fabrične naprave in velike peči (Hochofen) pri Woodbridge in Ipswichu uspešno. Ladje v kljub hudemu obstreljevanju niso imele nobenega poškodo vanja in so se vse vrnile.

Namestnik šefa admiralnega štaba: pl. Behnke.

Nemška zmaga na morju.

K.-B. Berlin, 18. avgusta (W.-B.) Uradno se poroča:

Dne 17. avgusta ob 10. uri zvečer napadlo

je pet torpednih čolnov ene naših flotilj pri Horns-Riff-Feiernhiff ob Jütskem zapadnem obrežju neko angleško moderno malo križarko in 8 razruševalcev torpednih čolnov. Potopili smo angleško križarko in enega razruševalcev s torpednimi streli. Naše bojne moči niso imele nobenih izgub.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

Francozi, Angleži in Belgijci izgubili doslej čez 5 1/2 milijonov mož.

Švicarski list „Suisse“ prinaša iz Pariza uradno poročilo, glasom katerega so Angleži, Francozi in Belgijci (brez Rusov in Italijanov!) imeli v vojni doslej 1,930.000 mrtvih, 2,599.000 ranjenih in 1,035.000 vjetih. Po tem poročilu znašajo torej skupne izgube teh sovražnikov 5,564.000 mož. Ako se k temu še prišteje ogromne izgube Rusov in Italijanov, potem se razume šele grozovitost te svetovne vojne.

Od Albancev.

K.B. Lugano, 16. avgusta. „Giornale d'Italia“ izve iz Skutarija: Srbi so imeli pri svojem napredovanju v severni Albaniji več neugodnih bojev v pokrajini Miriditov z Albanci iz Selite, Fradi in Ocani. Zdaj zasledujejo Miriditi premagane Srbe v smeri proti Alessio. Srbi še niso došli v Alessio, ki tudi ni zasedeno od Črnogorcev, kateri imajo le nekaj straž na mostu čez Drino. Proti Črnogorcem so se vzdignili uspešno tudi plemena iz Scile in Scieosci ter vasi Slak in Nazerek. Na stotine Črnogorcev je bilo iz boja postavljenih in en bataljon vjetih. Iz Cetinja poslalo se je parlamentarje k ustašem.

Koliko časa bo trajala vojna?

K.B. Berlin, 16. avgusta. „Lokalanzeiger“ objavlja pogovor ameriškega poročevalca Amersona z generaloberstom pl. Moltke, ki je na vprašanje, koliko časa bode vojna še trajala, odgovoril: To je od tega odvisno, koliko časa bodo Amerikanci še preskrbovali naše sovražnike z orožjem, strelivom in vojnimi zalogami. Brez teh bi naše armade vojno na eni fronti že dokončale. Kakor stoji stvar v tem hipu, služi nadaljni dovoz streliva za naše sovražnike edino zato, da vojno podaljša.

Položaj naših sovražnikov.

K.B. London, 14. avgusta. Angleški list „Morningpost“ piše v uvodnem članku: Nekateri ljudje se obupno trudijo, da bi občinstvu ednostavno resnico o vojaškem položaju skrili. Vsak dan je videti časniške lepake o ogromnih nemških izgubah ali pa z naznanilom, da je bil Hindenburg odbit itd. Ednostavna resnica pa je, da se Rusi že mesece sem v umikanju bijejo, da so bili pregnani iz vseh predajšnjih postojank in da so prepustili sovražniku več velikih mest ter važni železniški zistem. Zdaj padejo nazaj v pripravljeno postojanko, ki je z jako nevarnim gibanjem ogrožena in ni pričakovati kakega ruskega napredovanja v doglednem času. Naš dobri zaveznik je grozovito trpel. Anglija bi se zamogla, ako bi bila sama, zanašati na počasni pritisk svoje mornarice. Ali drugi činitelji so tu: Francoska trpi grozovito, Belgija je vržena v prah, Rusija je težko poražena, Srbija se obupano brani in pričakuje novi napad. Pod temi pogoji mora Anglija vso svojo moč za vojno dati... (Pa ji tudi ne bode pomagalo. Op. ured.)

Stroški svetovne vojne.

Dr. Kreuzkam piše v „Leipziger Neueste Nachrichten“:

Tedaj, ko je še nezvesta Italija posegla v svetovno vojno, se more gotovo smatrati, da bodo stroški svetovne vojne stroške vseh večjih vojsk od leta 1870/71 skupaj, t.j. mnogo več kakor 50 milijard ne samo dosegali ampak bistveno

presejali. Stroški nemško-francoske vojne, ki je trajala od 17. julija 1870 do 18. marca 1871 so znašali za Nemčijo samo 2.2 milijarda mark, od katerih je 1.75 milijard mark bilo samih vojnih stroškov, ostanek pa je odpadel na odškodnine za izgube na zasebni lastnini, ter za pokojnine invalidov, vdov in sirot itd. Takozvani stroški retabliranja, to so izdatki izdani za zopetno obnovo in zopetno opravo gradiva vojske in brodogradnje ter železnic, niso v navedenih številkah zapopadeni. Cenitve od Francozov imenujejo všteti neposredne vojne stroške, 4 milijarde mark kod znesek, ki ga je porabila Nemčija za vojno s Francijo.

Celotni izdatki Francije so bistveno višji, oni znašajo po preračunih nekdanjega finančnega ministra Mague 7.43 milijard mark z vojnim odškodovanjem vred, ki ga je plačala Nemčiji in v zvezi s temi plačanimi obrestmi, toda brez contributions municipales, plačanih od komun in zlasti od mesta Pariza ter stroškov retabliranja. Naslednik Magna minister Mathien Bodet je prišel z ozirom na žrtvam vojne plačane anuitete (letnine) in občinam plačane svote za škodo dežela na znesek 7.95 milijard mark. Poznejša uradna objava je cenila vse stroške z vsemi prednimi vojnimi izdatki vred na 10 milijard mark.

Neposredni vojni stroški turško-ruske vojne od 1877 in špansko-amerikanske vojne so znašali približno za vsako po 5.2 milijard mark. Stroški za bursko vojno so znašali po angleških cenitvah med 5 in 5.4 milijard mark, na katerih je bila Anglija sama vdeležena po podatkih Lloyd George s 4.2 milijard mark. Bistveno višji so bili stroški za rusko-japonsko vojno 1904/09; znašali so za Rusijo samo po uradnih preračunih nad 4.6 milijard mark, medtem ko so znašali stroški Japonske 4.14 milijard mark, to znašajo torej skupaj 8.74 milijard mark. Po objavah italijanske vlade so znašali vojni stroški Italije v italijansko-turški vojni od leta 1911 v dosedanjih preračunih do konca 1913 eno milijardo mark brez porabe za civilno uporabo nove kolonije. Vsi izdatki 2 1/2 milijard mark. Cenitve neposrednih stroškov obeh balkanskih vojn so zelo različne: Francoski narodni ekonom Yves Guyot je dobil svoto štirih milijard mark, dve angleški cenitvi sta prišli na približno svoto 5 milijard mark. Ako vzamemo angleške številke, ki so bile od merodajne francoske strani spoznane za primerne, kot podlago, tedaj nastanejo za posamezne balkanske države sledeči zneski: Bulgarija 1800 milijonov mark, Turčija 1600 milijonov mark, Srbija 1000 milijonov mark, Grčija 500 milijonov mark, Črna Gora 16 milijonov mark.

Vse te številke seveda izginajo pred porabo sedanje vojne. Natančnejše podatke o vojnih stroških je dala dosedaj angleška vlada; pri nekem govoru v poslanski zbornici je označil angleški premierminister Asquith dne 1. marca 1915 vojne stroške za finančno leto 1914/15, ki se zaključijo koncem marca na 7 1/4 milijard mark. Pri tem je pripomniti, da v tem znesku niso zapopadeni izdatki, ki so se porabili pred začetkom vojne za mornarico in za vojsko na suhem na podlagi redno dovoljenih kreditov. Dne 6. maja je navedel Lloyd George vse vojne stroške, ako bi vojna trajala do aprila 1916, na 22.6 milijard mark.

Na Francoskem, kjer so znašali vojaški izdatki v letih 1872—1912 brez kolonijalnih vojn svoto 40 milijard, so znašali vojni stroški do približno srede decembra 1914 po podatkih, ki so se napravili v francoski budgetkomisiji (komisiji za proračune) 5 milijard mark, izmed katerih pride največji del seveda na vojsko na suhem. Za prvih šest mesecev tekočega leta so se zahtevali krediti za vojne namene v znesku 5.1 milijard mark — seveda z navadnimi vojaškimi izdatki vred, ki bi se tudi morali napraviti brez vojne. O finančnih razmerah Francije v obče je izvajal finančni minister Ribot v nekem govoru v marcu, da so znašali mesečni primanjkljaji prvih pet mesecev 0.88 in pozneje 1.2 milijard mark, tako je najbrž narastel cel znesek primanjkljaja od 1. avgusta 1914 do 15. maja 1915 približno na 8.6 milijard mark.

Rusija je po podatkih finančnega ministra vsled nekega poročila v nekem časopisu v angleških finančnih porabila do konca oktobra

lanskega leta 3.5 milijard mark za vojne namene. Ferdinand F. za prvih šest mesecev so bili cenjeni pokrivo, ki je stroški vojne 8.5 milijard mark. Nemški in je v teži stroški se cenijo najboljše v govoru tajnika 1962 kron pr. nega zaklada dr. Helfserich, ki je rekel o 300 kron, d. „Ako se vojna do pozne jeseni ne neha, je pričakovati nad 20 milijard še nadaljnjih dodatnih kreditov“. Stroške Avstrijsko-Ogerske je račun primerno nižje.

Zelo občutno breme predstavljajo stroški nevturalne straže za proračune na vojni (veža) nemških držav, ker teh stroškov velesile ne št. 9 objavljene povrnile. Tako znašajo baje izdatki kraljevijskih oz. Švedskega vsaki teden poprečno eden denaravno več milijona mark; stroške Holandije je do 1. kar tudi 1915 finančni minister cenil na približno 230 milijonov mark. Švicarski zvezni svet ni izrazil o visokosti stroškov, ki so narastli so bile doseženi iz mobilizacije, v dveh poročilih 18. februarja in 19. marca t. l. in sicer Ker se mor da je bilo na čistih stroških mobilizacijjenosti gos. 31. decembra 1914 plačanih 90 milijonov nem stanju. Črez te pa različni zneski (n. pr. za najem in škode v deželi) še niso bili poravnani mirovniha stroškom, ki so narastli do konca 1914. domačem o dejo stroški za sklic čet z 12 milijonov bilo s časom na mesec. Iz tega sledi, da gre pri sedanjem tega vzroka tovni vojni za velikanske svote, s katerih devali napr kritjem še bo dolgo let imela opraviti umemogoče por državnikov.

Izpred sodišča.

Na zakon s svojim možem je „pozabila“

Maribor, 16. avgusta. 40letna, v rojena Marija Lešnik bila je od 5. maja z Markom Bevcem omožena. Šla je od proč in se dne 22. novembra 1914 v Sp. Pulskavi z Bartolomejom Lešnikom poročila. Lešniku je seveda zatajila, da je že poročena. Pri sodnji je dejala, da jo je njen prvi tako pretepeval, da je vsa zmešana in je tega na svoj zakon „pozabila“. Sodnica ni verovala na to čudno pozabljenost in sodila žensko na 3 mesece težke

Ogoljufana država.

Ljubljana, 13. avgusta. Pred ljuško deželno sodnijo bili so neki mesar in govi pomagači občatno kaznovani, ker so njavsko poveljništvo v Poljičih selseitiger tisoč kron osleparili. Mesar Julij Klemenec dobil je namreč od trdnjavskega poveljstva dobavo mesa. Podal je poveljništvu ugodno nudbo: za 1 kg žive teže 1 K; moralno 1 K 12 h, 1 K 36 h, 1 K 40 h plačeval. bi vključ temu dosegel dobiček, je Klemenec eni pošiljatvi 926 kil, pri drugi 448 kil na raznih kil itd. na teži več zaračunal, nego je darila. V pošljal. To se mu je tudi izplačalo. Z vsem gočimi sredstvi je Klemenc napačne listvjetnil vage dobil in poveljništvu predložil. Pomdaritev is mu je pri temu neka Justina Sardoč. Sda svojem obsodila je vse štiri obtožence in sicer: Klemenca na 6 mesecev, Justino Sardoč na 5 mesecev, Miho Adamiča na 6 prepovedi in Antona Sporer na 2 meseca ječe. Poveljatelj predložil je spričevalo nekega „strokovnjaka“ Elijo Predoviča. Ali sodnija je odklonila spričevalo, ker je ta Predovič sam v prezaradi navijanja cen...

Kupec kaznovan zaradi navijanja cen

Temesvar, 13. avgusta. Tukaj je bil prvi slučaj, da je bil zaradi navijanja cen ne prodajalec, marveč kupec kaznovan. Govec Simon Reti bil je od policije naznanjen, ker je za eno gos, ki bi jo lahko dobil za 15 kron, prostovoljno 15 kron ponudil, da bi drugi gosi ne kupil. Obsojen je bil na zapore in 100 kron denarne globe.

500 kron pri eni kravi zaslužil.

Kirchbach, 12. avgusta. Posledično

Previdn...
nevturalne...
leženih držav...
Švedskega vsaki...
milijona mark...
1915 finančni...
230 milijonov...
izrazil o visokosti...
deželi iz mobilizacije...
18. februarja...
da je bilo na čistih...
31. decembra...
črez te pa različni...
in škode v deželi...
stroškom, ki so...
dejo stroški za...
na mesec. Iz tega...
tovni vojni za...
kritjem še bo...
državnikov.

Poraba...
mnogih slu...
da se nam...
mlačvi pok...
čiti v skla...
v mnogobr...
vlogah. Op...
bilo tako...
popolnoma...
način lahko...
povedano...
nakupiti ž...
žitne zalo...
žita v splo...
le stremlje...
oddaji zag...
vanje in...
ključijo po...
odbori in...
poverjena...
sušeno žit...
ljenih mn...
sedaj nob...
vojnih pot...
prometni...
zvišanje r...
Iz Sl...
Vzajemno...
njavsko p...
selseitiger...
neom. Jan...
dne 29. a...
holdovi g...
Obče...
C. in kr...
Klemenec...
na raznih...
V pošljal...
razglasilo...
vjetnil...
Pomdarite...
ustreže, a...
fronti...
prepovedi...
Zaporom...
bi se ta...
novine.

Razp...
opazuje...
kmetijstv...
kupujejo...
največkra...
pujejo šp...
Po vojni...
meri godi...
ljudi, ali...
rabni. Z...
cesarska...
nose pose...
da se bo...
zemljišča...
sebna ko...
na sedeža

Ferdinand Feirer in Franc Ranz sta neko kravo, ki je še marca meseca 466 kron koštala in je v teži ednaka ostala, junija meseca za 962 kron prodala. Obsojena sta bila prvi na 300 kron, drugi na 200 kron denarne globe.

Razno.

Previdnost pri izrabljanju preostankov novega sena. Provijantmojster (preskrbljevalec živeža) nemškega armadnega višjega poveljstva št. 9 objavlja sledeči opomin: V različnih operacijskih ozemljih se čuti z napredkom časa naravno več ali manj pomanjkanje zalog sena, kar tudi ni bilo nič drugače pričakovati, ker so morale čete biti spravljene več mesecev na istem mestu in ker so se s te zaloge dežele, kolikor so bile dosegljive, skoro porabile. Zatorej se je morala priskrbeti ona iz oddaljenejših krajev. Ker se more ostra (grapava) krma v večji oddaljenosti gospodarstveno spravljati samo v stisknem stanju, zatorej se jo je v tem položaju že mnogo prevažalo. Stare zaloge krme pa celo v mirovnihih časih z začetkom nove košnje tudi v domačem ozemlju kmalu potečejo. Tem bolj je bilo s časom pomanjkanje starih zalog čutiti. Iz tega vzroka si bodo trgovci in posestniki prizadevali napraviti nove zaloge sena kakor hitro mogoče porabne.

Poraba žetve leta 1915. Kakor se je iz mnogih slučajev pokazalo, je razširjeno mnenje, da se namerava vso žetev leta 1915 takoj po mlačvi pokupiti in v velikih množinah nakupiti v skladiščih. To mnenje je bilo izraženo tudi v mnogobrojnih na namestništvo naslovljenih vlogah. Opozarjalo se je na nevarnost, da bi bilo tako žito, če bi bilo sveže omlačeno in ne popolnoma suho spravljeno v skladišča, na ta način lahko izpostavljeno pokvarjenju. Bodi torej povedano, da se za sedaj nikakor ne namerava nakupiti žita v takem obsegu, da bi se skvarile žitne zaloge. Sedaj se bo vršilo nakupovanje žita v splošnem samo pod roko, pri čemur bo le stremenje poljedelcev, da dobijo pri zgodnji oddaji zagotovljeno doklado, pospešilo nakupovanje in oddajanje. Da se tudi v tem oziru izkjučijo pomisleki, se je naročilo, da pazijo okrajni odbori in druga z nadzorovanjem žetve in mlačve poverjena mesta na to, da se le primerno posušeno žito mlati. Glede presoje o višini nakupljenih množin je vpoštevati, da nimajo mlini sedaj nobenih zalog in zahteva tudi pokritje vojnih potrebščin, za katero mora skrbeti vojnoprometni zavod za žito s svojimi podružnicami, zvišanje razpoložljivih množin.

Iz Slov. Bistrice se nam poroča: Tukajšnje „Vzajemno posojilno blagajniško društvo“ (Wechselseitiger Vorschußkassenverein), reg. zadruga z neom. jamstvom v likvidaciji, priredi v nedeljo dne 29. avgusta 1915 ob 9 uri dopoldne v Neuholdovi gostilni svoj občni zbor.

Občevanje z vojnimi vjetniki prepovedano. C. in kr. 5. vojno poveljstvo je opazilo, da daje kranjsko prebivalstvo vojnimi vjetnikom, ki so na raznih krajih zaposleni, živila in razna druga darila. Vsled tega se je na Kranjskem javno razglasilo, da je občevanje z vojnimi vjetniki prepovedano, kakor tudi obdaritev istih z darili. Prebivalstvo se opozarja, da svojemu nagnenju k darovanju v lepši obliki ustreže, ako obdaruje lastne naše, ob fronti bojujoče se čete. Prestopki te prepovedi se kaznujejo z globo do 200 kron ali zaporom do 14 dni. Prav primerno bi bilo, da bi se ta prepoved razširila tudi na druge kronovine.

Razprodajanje zemljišč. Že dlje časa se opazuje, da v nekaterih pokrajinah nazadnje kmetijstvo, ker na eni strani veleposestniki nakupujejo zemljišča in gozde ter jih preminjajo največkrat v letovišča, na drugi strani pa kupujejo spekulante posestva in jih parcelirajo. Po vojni se je bati, da se bo to še v večji meri godilo, ker je vsled vojne padlo mnogo ljudi, ali pa so postali za kmetijsko delo neporabni. Z ozirom na to je zdaj izšla posebna cesarska naredba, ki ima namen, omejiti prenose posestev. Zgodilo se bo to na ta način, da se bodo smela prodajati, oziroma kupovati zemljišča samo tedaj, če bo v to privolila posebna komisija. Taka komisija bo ustanovljena na sedežu vsakega okrajnega sodišča in bo v

njej predsednik sodišča, po enega člana pa bodo imenovali okrajno politično oblastvo, županstvo in glavna kmetijska korporacija.

Življenje v Italiji. Nahujskano italijansko ljudstvo se menda še vedno ni dovolj navdušilo za vojno. Zato pa ne kaže volje, pomagati pri vojnih troških. Samo poldrugo milijardo zahteva vlada, pa je ne more dobiti. Tistim, ki se ne ogrevajo za vojno, se ne godi dobro. Socialni demokrat Arturo Rello v Rimu je nekaj dni na ulici vstavljaj hujeskače na vojno in jih ogovarjal: „Kaj, ti si še doma, ti še nisi na fronti?“ Zato so Rella zaprli. Tudi grofa Lovatelli v Rimu so zaprli, ker je v neki gostilni hvalil nemške klobase (!) V Benetkah je bil neki mož na 10 mesecev ječe obsojen, ker je rekel, da je avstrijska vlada boljša nego italijanska. Župan mesta Piere di Tees bil je odstavljen, ker ni odobral vojne. V San Martinu so vojni hujeskači vplenili kapucinski samostan, ker se je reklo, da so patri prijatelji Avstrije. V Benetkah so obsodili Ludovika Busson na 30 dni, ker je dejal: Če bi bil jaz vojak, bi na bajonet nabodel poslanca Mussolinija in druge vojne hujeskače. Ta Mussolini je 14. decembra dejal: „Čim bodo zagrmeli kanoni, bom zahteval prvo mesto v strelskem jarku“. Kanoni grme že od 24. maja, Mussolini pa sedi še vedno v kavarni v Milanu. Vsacega, kdor je lena sumu, da ni Avstriji sovražen, pošljejo v pregnanstvo. Tako so odposlali v notranjost Italije vseh 25 000 prebivalcev doline Posma. Za živila je trda, kila kraha stane 60 centesimov. Rimski trgovci in gostilničarji, ki so živeli le od tujcev, so zdaj v najhujših stiskah. Posebno na Jadranski obali je slabo. Tam je že skoro vsaka občina morala prositi za državno podporo, da dobe ljudje živila. V Milanu je 1480 trgovskih uslužbencev brez dela. List „Avanti“ poroča podrobnosti o vsakovrstnih goljufijah in poneverjenjih pri armadi. Izginil je denar iz regimentovskih blagajn. V Genovi so se pri prevzemanju žita izkazale velike goljufije; liferanti so dali armadi čevlje s papirnatimi podplati in med kavo pomešali pobarvani pesek itd. Lepe razmere!

Pomoč obrtniškim invalidom. Ministerstvo za javna dela bo vse doslej obstoječe državnoobrtne šole pritegnilo kolikor mogoče v pomoč onim invalidom obrtnega stanu, ki pridejo pohabljeni iz vojske in ne morejo več svojega poklica izvrševati v polni meri. Okroglo 150 učnih zavodov se bo posvetilo temu namenu, da se bodo taki obrtniki zopet usposobili za prejšnji poklic ali pa izurili v kaki sorodni stroki.

Oprostilne prošnje črnovojnikov drugega poziva. Domobranksko ministerstvo je odredilo, da bodo prošnje, katere so vložili črnovojniški zavezanci drugega poziva, ki so svoj čas služili pri vojnih (43- do 50 letni črnovojniški zavezanci), rešene šele takrat, če bodo za oproščenje predlagani pri naboru spoznani sposobnim za črnovojniško službo Rok, ki je bil določen za vlaganje teh oprostilnih prošenj, t. j. do dne 5. julija, je imel namen, da se da političnim okrajnim oblastim dovolj časa, da morejo izvršiti potrebne poizvedbe. Vsled tega bodo dobili črnovojniški zavezanci, ki so svoj čas služili pri vojnih in ki so vložili oprostilne prošnje, kmalu po naboru odločbo, v kateri jim bo naznanjeno, je-li se je prošnja ugodilo, ali ne. Tisti črnovojniški zavezanci (43—50 letni), ki niso služili pri vojnih, morajo vložiti prošnje za oproščenje šele tedaj, če so bili pri naboru spoznani za sposobne. Tozadevne prošnje bodo seveda rešene pozneje. Tistim osebam, katere so politične oblasti predlagale, da se jih oprost, bo dala politična oblast dovoljenje, da bodo smele ostati tako dolgo v kraju svojega bivališča ali službe, dokler ne bodo rešene dotične prošnje. Priporoča se, da v bodoče vlagajo oprostilne prošnje le samo tisti črnovojniški zavezanci, ki so bili pri naboru spoznani za sposobne. V dotični prošnji naj navedejo, kedaj in kje so bili spoznani sposobnim za vojaško službo.

Nove krone. Dne 15. avgusta so začeli izdajati nove krone, ki so nekoliko drugače kovane. Na zadnji strani imajo letnice 1914—1915, okoli pa lovorin venec. Dosedanje krone se bodo vzele iz prometa. Te stare krone se bodo smele rabiti samo do 15. novembra 1915. Po tem dnevu se bodo zanje izplačalo samo vrednost srebra. S to odredbo upa vlada privabiti na dan

ogromno množico kron, ki sedaj počivajo v skrinjah in nogavicah . . .

Draginja. Državna zveza tobačnih trafikantov je sklenila, da vsled od tovarnarjev določenih višjih cen zviša tudi detajlne cene užigalic od 3 do 4 vinarjev za škatljico. Istotako se podraži Ottoman-cigaretni papir od 6 na 8, Abalie-cigaretni papir pa od 10 na 12 vinarjev. Te zvišane cene bodo baje že s 1. septembrom veljavne.

V Brežicah se priredi v nedeljo, dne 22. avgusta v hrastovem gozdu, pri slabem vremenu pa v gradu ob priliki rojstnega dneva Njegovega Veličanstva cesarja veliko ljudsko slavnost, katere čisti dobiček je namenjen vojni oskrbi.

Cesarjev rojstni dan se je praznoval po vsej monarhiji z nenavadno navdušeno slovesnostjo. Ljudstvo je dokumentiralo, da mu vojna ni vzela samozavesti in da je njegova ljubezen do cesarja in domovine vedno večja. V Ptujju se je priredila velikanska bakljada z godbo, katere se je razven domačih društev udeležila tudi vsa garnizija.

Oj ti ferdamani Rus! Piše se nam sledečo, baje resnično dogodbico: K nekemu zdravniku v Ptujju prišla je kmetica iz okolice. Boli jo tokaj, boli jo tam. Zdravnik jo preišče tukaj, preišče tam, pomaja z glavo in pravi: „No, le pojte domu, čez devet mesecev bo že bolje“. Ženska ga pogleda začudeno, presenečeno, potem pa zavpije: „Oj ti ferdamani Rus!“ . . .

Ogrski armadni liferanti. Budimpeštanska policija zaprla je obadva šefa fabrike lesnega blaga Neumann in Comp., Samuela Neumanna in njegovega sina Julja zaradi sleparij pri armadnih dobavah. Izvedlo se je sledeče posameznosti: firma je dobavala 22.000 vojnih postelj; pustila si je pa za 53.000 postelj 597.000 kron izplačati. Pri posteljah rabila je namesto platnenih vreč take iz pavole. Barake zgradila je iz neoblanih desk in tudi pri drugih dobavah se ni držala svoje pogodbe. Ker je ta judovska firma na ta način državo hudo oškodovala, bilo ji je 420.000 kron zaplenjenih, lastnika firme pa sta šla v luknjo.

Naš podmorski čoln „U 12“ je bil od Italijanov v Adriji potopljen. Pri temu je našel smrt v valovih tudi njegov zapovednik pomorski linijski lajtnant Egon pl. Lerch. Ta je bil rojen l. 1886 v Trstu kot sin kontreadmirala Lercha. Pridobil si je v tej vojni vojaško slavo s tem, da se je 21. decembra pri Otrantu s podmorskim čolnom lotil 16 velikih ladij broječega francoskega brodovja in je admiralsko ladjo „Courbet“ dvakrat torpediral ter potopil. Cesar je mladega junaka odlikoval z vitežkim križcem Leopoldovega reda, nemški cesar pa mu je podelil železni križ.

Jubilejne dopisnice. Ob priliki 85. rojstnega dneva našega cesarja se opozarja občinstvo na jubilejne dopisnice nove izdaje in se pozivlja, da z nakupom teh dopisnic po možnosti pospešuje dobrodelni namen, za katerega je določen čisti dobiček razprodaje. Tudi naj bi se v tem času rabilo vojne znamke, kajti s tem se kaže patrijotično mišljenje in strmljenje, podeliti podporo vdovam in sirotam padlih vojakov.

Iz Maribora. Cesar je spregledal 13 kaznjencem mariborske kaznilnice ostanek kazni.

Duhovniške vesti. Za župnika v Rajhenbergu bil je imenovan dosedanji kaplan gosp. Jožef Tratnik, za župnika v Kostrivnici pa žalski kaplan g. Franc Doberšek.

Koloman Szell †. V Budimpešti je umrl bivši ogrski ministerski predsednik Koloman Szell. Szellovo ime je znano izza časa nagodbnih sporov z Ogrsko.

Zaplenjen mirovni poziv. V Londonu je bilo te dni ponoči vtihotapljenih več tisoč izvodov tiskovine, ki je obsegala plamteč poziv za mir. Poziv pravi, da je zmaga Nemčije nad vsemi njenimi sovražniki zagotovljena in da sta Asquith in Grey grobokopa Anglije. Policija je begala po hišah in zaplenjala ta poziv.

K pomanjkanju mleka. Da se vedno občutnejšemu pomanjkanju mleka na vsak način pride v okom, se je čutilo c. kr. namestništvo primorano, da brez izjeme prepove v spremembi § 2 t. u. ukaz z dne 9. marca 1915, dež. zak. in ukaza št. 24, izdelovanje, porabo in prodajo spenjene smetane ter kavine smetane in nadalje tudi porabo mleka in jajc za izdelovanje slado-

leda. S prepovedjo izdelovanja spenjene in kavine smetane se pa naj bi tudi zagotovila oddaja naravnega mastnega mleka.

Umrl je v Ptuj splošno znani in priljubljeni dimnikarski mojster g. Franc Wreßnig. Naj počiva v miru!

Požar. V Vrhovcih pri Sv. Jurju ob Pesnici je zgorela hiša posestnika Polcerja. Gospodarsko poslopje je ostalo, ker stoji precej daleč od hiše.

Tatovi se klatijo po sevniškem in kozjanskem okraju. Pred kratkim so v Zabukovju napravili v eni noči čez 5000 kron škode.

Železniška nesreča na Angleškem. Iz Londona poročajo: Pri postaji Rugley se je ponesrečil poštni vlak. 50 oseb je bilo ubitih.

V ženski obleki. Na kolodvor v Lincu je neki črnovojnik, stoječ na straži, zagledal sumljivo žensko, ki se je hotela odpeljati na Dunaj. Žensko so ustavili in jo preiskali in izkazalo se je, da je ta ženska ruski oficir, ki je pobegnil iz vjetniškega tabora v Wegscheidu.

Velika nesreča je umrljivost otrok poleti, kadar se sveže mleko hitro pokvari in kadar vbogi mali dojenčki ne morejo imeti zanesljive hrane. Vsaka previdna mati bode tedaj začasno napravila poskus, dati svojemu malemu ljubčeku staroznano Nestlejevo moko za otroke, ki jo mali izborno prebavijo in ki je tudi prav poceni. Poskusna doza zastoj po: Nestle-družbi za moko za otroke, Dunaj I, Biberstraße 49a.

V Dravo skočil je v Mariboru dragonec Jožef Essl. Nekemu flosarju in dvema vojakoma se je posrečilo, da so ga še pravočasno iz vode rešili. Essl pravi, da nima veselja do vojaščine in da si je hotel vsled tega življenje vzeti.

Huda nesreča. 50letna veleposestnica Helena Kožuh iz Dramelj peljala se je s parom volmi domu v konjiško okolico. Pri Žičah prišel je voz v potok. Vola sta se zamogla rešiti. Posestnico pa je voda odnesla in je revica vtonila. Mrliča so našli pri Oberski žagi v Žičah.

Iz zapora izpuščena sta bila štabni feldvebel Banacik in perica Veronika Lipič. Obdolžena sta bila tatvine pri erarju, ali njuna nedolžnost se je izkazala.

Požar. Posestniku Francu Oberguggenberger v Oberzailu na Koroškem zgorela je hiša. Škoda znaša najmanj 10.000 kron, medtem ko je nesrečnež le za 1600 kron zavarovan. Poleg tega mu je tudi v denarju za 1200 kron zgorelo.

Lepo darilo. Gospod komercialni svetnik Franc Woschnagg v Šoštanju daroval je ob priliki cesarjevega rojstnega dneva za okrepevalnico vojakov na celjskem kolodvoru 1000 K.

Vjeta Rusa. Stražmojster v Hočah gospod Franc Plenk vjel je dva Rusa, ki sta iz Feldbacha v civilni obleki ušla.

Iz bojnega polja nam pišejo vrli vojaki: „Slavno uredništvo Štajerca! Vaš list z veseljem sprejem. Lepa Vam hvala za hitro postrežbo, ker vsi Slovenci radi čitajo Vaše novice. Podpisani pozdravljamo vse čitatelje Vašega vrlega lista: korporal Martin Schinko iz ormoškega okraja, Vorm. Pavel Straunig iz Libelič (Leifling) na Koroškem.“ — Na karti je izborno naslikana 305 cm bomba. Poleg tega čitamo na nji sledečo pesen:

Možnarji naprej gredo
Rusi milo jočejo.
Kjer tega velikana se vsak boji,
Pred njim sovražnik veliko trpi.

Ali kadar poka je veselje,
Še bolj pa naše je trpljenje,
Naj bo noč al' dan,
Nam ni nikol' izbran.

Prišli smo do vasi,
Ker se sovražnik močno drži,
Al' to mu ne pomaga nič!
Naš možnar poje kakor ptič.

Tako je možnarju vroče,
Da milo piha in pa stoče,
Ki mnogo bomb je dal,
Sovražnika naprej poglal.

Ali kaj pa Slovenci mi
To nam veselje naredi,
Kadar bomba v zrak leti,
Sovražnika močno žalosti.

Zato pa hvala Bogu,
Slovenskemu topničarju,
In na svidenje vsim,
Tudi Vam vsim iz srca želim.

Tudi mi pozdravljamo pristočno vrle koroške in štajerske vojake, ki se nas i na bojnem polju spominjajo. Na veselo in zmagovito svidenje!

Železniška nesreča v Zagrebu. Ko je prišel pretekli četrtek vlak iz Gyekenycza v Zagreb, skočil je na državnem kolodvoru zadnji voz iz tira. Vsled tega se je predzadnji voz odtrgal in prevrnil proti tovarni svinčnikov „Perskala“. Dva potnika sta hotela skočiti iz voza, ali voz se je ravno na ono stran prevrnil; stlačil je oba popolnoma in sta bila na mestu mrtva. Deset oseb pa je bilo več ali manj poškodovanih. Neki zdravnik si je pri rešilnemu delu zlomil desno roko.

Samomor. Iz Sv. Lovrenca pri Mariboru se poroča: Anton Peitler, ki je poskusil roparski umor, ni bil od ravnatelja Seitza ustreljen, marveč si je sam z revolverjem življenje vzela. — Na neslane opazke gotovih slovenskih listov ob priliki tega dogodka ne bomo odgovarjali, kajti vsakdo pometaj pred svojim pragom!

V gostilni vstreljen. Iz Wildona se poroča: Vsled lahkomišelnega ravnanja z revolverjem bil je v neki gostilni strelec Schwiinger iz Lebringa ustreljen. Kroglja ga je zadela v srce in je bil takoj mrtev.

Pazite na deco! 6letni sinček mlinarja Pernata v Goricah prišel je z roko v mlinski valček. Bil je težko ranjen.

Cerkvena tatica. Brezposelna natakariča Frančiška Simonič iz Sv. Andreja pri Ptujju ukradla je v cerkvi v Pobrežu pri Mariboru oltarski prt in ga prodala neki krémarici za 3 K. Orožniki so jo oddali okrožni sodnji.

Požar. Pri posestniku Jarju Zamnik v Št. Janžu pri Vuzenicah nastal je ogenj, ki je vpepelil gospodarsko poslopje, stanovalno hišo, svinjake, kamro za žito in koč za drva. Tudi vsa zaloga krme, življenska sredstva in nekaj kmetijskih strojev je zgorelo. Zamnik ima škode za 15.000 kron, medtem ko je le za 4000 kron zavarovan.

V Mariboru nahajal se je 13. t. m. nadvojvoda Franc Salvator, ki je tamošnje vojaške bolnišnice nadzoroval.

Župnijo Sv. Štefan pri Smarju je dobil dosedanji kaplan v Sv. Tomažu pri Ormožu gosp. Franc Močnik.

Grozdje se prodaja v Gorici po 150 kron za eno kilo

Streljanje proti toči prepovedano. Vojni nadzorovalni urad je prepovedal streljanje proti nevihtam, da se lahko smodnik prihrani v vojaške namene.

Ženo in sebe ustrelil. V Mariboru se je v stanovanju pleskarja Adolfa Poliska, ki je zdaj črnovojnik, odigrala žaloigra. Z dvojnocevno puško je Poliska najprvo svojo ženo, potem pa sebe ustrelil. Oba sta bila takoj mrtva. V nekem zapuščenem pismu na svojo mater pravi Poliska, da je storil ta čin na prošnjo svoje soproge zaradi neke neozdravljive bolezni.

Vabilo.

V nedeljo dne 22. avgusta 1915 se vrši v Brežicah ob priliki 85. rojstnega dne Njegovega Veličanstva velika

vojno-oskrbovalna slavnost

katere čisti donesek se bo obrnil v prid ranjenec v Brežicah se nahajajoče c. in kr. rezervne bolnišnice Karansebes, zaostalim v vojski padlih iz brežiškega političnega okraja in vojno-oskrbovalnemu uradu.

Godba se bode priskrbela od c. in kr. vojaškega godbenega zbora.

Za razveseljevanje vsake vrste, kakor živi kino, srečolov, kabinet za pouzdanosti, vojska s korijandoli, kegljišče, dunajski godci, ples, tekanje v vrečah, egiptovska vedeževalka, zabava-

lišče za mladino itd. itd., kakor tudi za je in pijačo je priskrbljeno.

Pri vatopu noči veliki umetni ogenj. Po grozoviti borbi se je izkazala naša mada kot nepremagljiva. Naša dolžnost je, kazati našim hrabrim vojakom hvaležnost zacetiti zadobljene rane. Hočemo torej obhajati ljudsko slavnost v čast armadi, v tolažbo usode prizadetih. Nikdo naj ne izostane od patrijotične ljudomile slavnosti.

Udeležite se torej v velikem številu! Vse naj prispeva po svoji moči za popolni uspeh veselice!

Zacetek: ob 3 uri popoldne. Vstopnina: po mezne vstopnice 60 v., za vsakega nadaljnje rodbinskega uda 20 v.

Kraj slavnosti pri lepem vremenu: Hrastino pri slabem vremenu: Brežiški grad.

Odbor: Dr. V. Neuwirth, uradovodja c. in okr. glavarstva v Brežicah, Dr. J. Kemeny, veljnik c. in kr. bolnišnice Karansebes v Brežicah, Dr. F. Horvat, Dr. K. Leuschner, Dech. Mešiček, H. Schniederschitsch, Ing. R. Serner, Jos. Sitter.

Gospodarske.

Naredbe za krmljenje telet. Dasiravno neobhodno potrebno, dajati teletom prve št tedne neposneto mleko, se more vendar v času neposneto mleko polagoma nadomestiti posnetim mlekom s primernimi pridatki. Sredstva za zvišanje redilne vrednosti posnetega mleka so sladne kali. Sladne kali pa morajo biti brezhibne kakovosti, se polijejo s posnetim vrelim mlekom, oziroma z vodo in sicer nekaj časa pokrmljenjem. Na 10 litrov posnetega mleka ki naj nadomesti jednako veliko množino neposnetega mleka, se računni pol kilograma ali isto količino vode tri četrt kilograma sladnih kali in se pokrmijo v mlačnem stanju. Če imate namesto posnetega mleka sirotko na razpolago tedaj se da za glavo na dan 30 do 40 gramov krede zraven, da se tako prepreči tvoritev kislin v vampih. Tudi se priporoča, da se prida s takim kalem nekoliko fosforkislega apna in sicer Te sladne kali se dajo teletom, čim postane starejša, tem bolj suhe, vendar se jih ne sme nikoli pokrmiti popolnoma suhih. Množina, se naj podaja za en rep in en dan, naj presega dveh kilogramov. (Frick's Rundschau dne 20. julija.)

Samovnetje zalog krme. Vsako leto gredo like vrednosti zalog krme v izgubo s tem, da se krma sama. Največ se pri negotovem vremenu čestokrat spravljajo zaloge krme, ki še niso sposobne za shranjevanje in se razgrejejo tako, da se vnamejo same. Lajmo navezani sami na naše izdelke za človeško in vinski prehrano. Tem bolj je treba zabraniti izgube krme s pokvaro ali s samovžganjem. Najbolje nam more tem pomagati dobro, stanovitno vreme ob času žetve. Pa tudi pri lepem vremenu se bo košnja krme zavlela dalje kakor sicer, ker manjka mnogo krepkih, solanih rok. Zatorej bi se lahko mnogokrat spravilo seno, ki ni dovolj zrelo, da bi se moglo spraviti samo iz namesto da se delo poprej izgotovi. Kar bi se dalo na travnik pred pokvaro rešiti, to se potem v shrambi za seno uniči in zraven še marsikatera dragocena zaloga, ki se sicer ohranila. Nujno bodi opozorjeno na to, da nikakega pomena na pol suho krmo preneglo in po hitro domov zapeljati, ampak da se s tem le škoduje samemu sebi in splošnosti. Ako se mora vendar spraviti seno, ki se še ne more popolnoma posušiti, potem sebnost tako, ki je že dalje časa pokošeno, tedaj se naj na noben način ne zamudi osoliti. Sol ne zmanjša samo nevarnosti samovnetja, ampak varuje tudi krmo pred izgubami redilnih snovi in jo ohrani okusnejšo tečnejšo. Pri zimskem krmljenju čutijo živali same sebi večjo potrebo po soli. Zatorej se tudi priporoča tudi osoliti dobro spravljeno krmo. Prihrani se s tem sol, ki se sicer daja po zimi. Pri tlačenju in shranjevanju sena bi naj bila živinska sol vedno pri rokah, ker je potrebno, da se cela shramba sena enakomerno presoljuje. Računi se približno na eden stot sena (po 50 kilogramov) ali otave približno 1/3 do 1/4 kilograma soli. Pačno pa bi bilo misliti, da se s soljo tudi lahko najslabša krma in da je torej treba manj skrbeti za krmo da se krma spravi dobro. Ne sme se misliti: »Ako osoljeno, se vendar drži« ampak »hočem ga vendar osoliti, akoravno bi se tudi sicer držalo«. Ker se solni, bo dobro, si pravočasno priskrbeti živinske soli (Wochenblatt der landw. Vereine na Bavorskem).

Viničar

samostojni delavec z večimi delavskimi močmi, strogo soliden, se sprejme. Vprašanja na gosp. **Kasimir, Majberg ali Vareja, stara cesta v Leskovcu.**

Proda se: 374

poštni voz

(Post - Stellwagen) za 4 osebe, 2 poštna karijolna voza, 1 poštna karijol sani pri **Franz Hartner v Poličanah.**

Čedna žena

za postrežbo

za trikrat na dan se išče. Naslov: **Gospa Klauer, Hauptplatz I, Ptuj.** 379

Priletna natarica

poštena in zvesta se takoj sprejme za gostilno na deželi, katero bo samostojno vodila. Dohodki prav dobri. Ponudbe sprejme **Alois Preaz, trgovec v Rogatcu (Rohitsch).** 381

Krepkega dečka

s primerno šolsko izobrazbo, ter tudi pridnega 384

trgovskega pomočnika sprejme **Jos. Errath v Mokronogu, Dolenjsko.**

Mlinarski učenec

krepek, se takoj sprejme proti polni oskrbi in plači pri **Joh. Böhm, umetni mlin, Frauheim.** Želi se predstaviti. 370

Dobro ohranjeni močen

voz za ter

je po primerni ceni na prodaj. Tudi se sprejme marljiv **mlinarski učenec** pod dobrimi pogoji v učenje. **Alois Kukowetz, Ptuj, Obere Draugasse 26.** 385

Trgovski pomočnik

se takoj sprejme pri **Johann Toplak, trgovina z mešanim blagom, Juršinci pri Ptuj.** 368

Viničar 366

se sprejme proti dobremu plačilu. Vpraša se v advokaturski pisarni **dr. R. Sadnik, Ptuj, ob nedeljah od 9.—10. ure dopoldne.**

Oženjen šafer,

nemškega in slovenskega jezika zmožen, se takoj sprejme pri graščini **Ebensfeld bei Pettau.** 383

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparaturo, prenavedbo, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova kopta najceneje. 380 Ilustrovani cenik brez stroškov.

Komi in trgovski učenec

slovenskega in nemškega jezika zmožna, pridna in poštena, se sprejmeta v trgovini **Alois Preaz, v Rogatcu (Rohitsch).** 361

En sodar 371

tudi za delo v kleti rabljiv, nadalje en zanesljivi, trezni **konjski hlapec** in en **hlapec** se takoj sprejmejo pri **Jos. Kravagna v Ptuj.**

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pismih), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po ceni **Otto Neumann, Prag, Karolinental, št. 130.** Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko. 378

Viničar

s 3 do 4 delavskimi močmi se išče za dobro viničarijo. Vpraša se pri **upravi tega lista.** 377

	75.000 ur!
	Vsed vojne sem prisiljen, 75.000 limit. srebrnih ur z izbornim 36 urnim anker-remonoar-kolesjem, tekočim v rubinih po smešni ceni prodati:
	1 kos K 3-50
	2 kosa „ 6-50
	5 kosov „ 15-80
	4 leta pismena garancija.
	Izmenjava brez rizike dovoljena ali denar nazaj.
	Razpošiljatev po povzetju.
	Centrala ur Simon Lustig, Neu-Sandez št. 31.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Štedljivost se priporoča

na vseh poljih, zlasti pa v Vaši zalogi Lysoforma, kajti v vročih poletnih mesecih se moramo pred nalezljivimi boleznimi bolj varovati nego druge čase. Ako še nimate v Vaši hiši dovolj Lysoforma, vbogajte našemu nasvetu in preskrbite pravočasno zadostno množino v lekarni ali drožeriji. Cena se zdaj ni zvišala, sledeče stare cene veljajo:

Vsebina steklenice g	100	250	500	1000	2 1/2 kg
cena steklenice K	—90	180	3-10	5—	10—

Pazi naj se nato, da ima vsaka posodica našo varstveno znamko in vigneto ter papir naše firme: **Dr. Keleti & Murányi, chem. Fabrik in Ujpest.**

Zanesljiva desinfekcijska moč Lysoforma potrjuje znanstvena raziskovanja inštitutov profesorjev: **Löffler, Liebreich, Vas, Pertik, Proskauer, di Veste, Tauszk, Vertun, Pfuhl, Pfeiffer, Ujhelyi, Perroncito, Loir** itd.

Mnogo ničvrednih posnetkov je v prometu, katere zaman zasledujemo, ker se vedno zopet pojavijo.

Zanimivo knjigo o „Zdravju in desinfekciji“ od odličnega zdravnika, ki uči racionalno desinfekcijo, pošlje na željo vsakomur zastoj in franko **Chemik HUBMANN, referent Lysoform-tvornic, Dunaj XX, Petraschgasse 4.** 386

Fabrična gostilna

se da v najem ali na račun v **Liffai v Savinski dolini**, primerna za pridno krčmarico, katere mož bi zamogel prevzeti fabrične vožnje. Potrebno je znanje nemščine. Ponudbe na **F. Hocke, Braslovče.** 375

Oskrbnik 373

z veliko prakso pri poljedelstvu, vinogradih, sadjereji, kletarstvu itd. išče službo, dobil je za zasluge več častnih diplomov in srebrnih kolajn; zmožen slovenskega in nemškega jezika, od vojaščine prost, vdovec brez otrok. Dopisi naj se pošljejo na upravo „Štajerca“ pod „Oskrbnik“.

Učenec 376

zmožen nemščine in slovenščine se takoj sprejme pri

Vinzenz Leposcha, Ptuj trgovina z špecerijo. 372

Viničar

zanesljiv, išče se ali za takoj ali za 1. novembra. Nadalje tudi **delavec**, ki se razume na amerik. trsje. Želi se osebno predstaviti, potem vse nadaljno ostmeno. Pisma na **F. Karbeutz, Celje** ali na upravo „Štajerca“. 376

Wasserdichte Wagenplachen.

Fabrika za vodo neprodornih štofov **August Sattler Söhne, Graz, Landhausgasse v rotovžu in nasproti.** Išče se naprej prodajalce in zastopnike. 356

Wechselseitiger Vorschubkassen-Verein

Windisch-Feistritz

Vzajemno posojilno-blagajniško društvo v Slov. Bistrici

vpis. zadruga z neom. jamstvom v likvidaciji.

Vabilo

na

občni zbor

ki se vrši

dne **29. avgusta 1915**

ob 9. uri dopoldne v **Neuholdovi gostilni.**

Likvidacija.

Buče za rejo svinj. Ker kmet sedaj ne more poljubno razpolagati z žitom in krompirjem, bi moral večjo pazljivost polagati na buče. Svinje žrejo buče surove kakor tudi pražene jako rače. Tudi bi se pri dobrem izpadu letošnje žetve naj omogočilo zmešanje tega krmila z otrobi in sekanci. Tudi je ostati pri krmiljenju z bučami na vsak način do prodaje oziroma do klanja živali, ker sicer vedno izgubijo na teži. Na kakovost slanin in mesa ima krmiljenje z bučami čisto posebno ugoden vpliv. (Frick, Rundschau z dne 20. julija)

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na našnji inzerat Lysoform-tvornic.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Nemško poročilo.

Pri zavzetju trdnjave **Kowno** vjeli smo 30 oficirjev in 3.200 mož. Rusi so izpraznili svoje postojanke pri **Kalvarji-Suwalki**. Nemci jim sledijo in so prešli čez **Narew** ter vjeli 800 Rusov. Dosegli so železnico **Bialistok-Brest-Litovsk** in tu vjeli 2.000 Rusov. V naskoku so vzeli 2 fôra trdnjave **Nowo-Georgiewska**, vjeli 1.000 Rusov in zaplenili 125 **kanonov**. — Armada princa **Leopolda** bavarskega napreduje istotako na celi črti — Pri trdnjavi **Brest-Litovsk** vsilile so nemške čete v prednje postojanke trdnjave.

* * *

Avstrijsko poročilo.

Pri **Janowu** in **Konstantinowu** priborile so si naše čete prehod čez **Bug**. Sovražnik je vržen. **Niemirov** in druge kraje smo vzeli v naskoku. Povsod zasledujemo sovražnika. Pri **Brest-Litovsku** odvzeli smo sovražniku nekaj prednjih postojank.

Na **italijanskem** bojišču močno obstreljevanje **tirolskih** utrd. Vsi napadi povsod odbiti. Proti **tolminskemu** mostičju naskočili so **Italijani** 6 krat brezuspešno. Mostičje je ostalo naše. Najmanje 600 **ital. nepokopanih mrličev** leži pred našimi jarki.

* * *

Najzadnejši telegram.

(Došel v petek, 20. avgusta ob 1/2 10. uri).

Nowo-Georgiew, zadnja trdnjava Rusov na **Poljskem** bila je danes po ljutem boju zavzeta. Več kot 20.000 Rusov in velikansko število materiala je padlo v nemške roke.

* * *

Angleški podmorski čoln „E 13“ bil je od Nemcev potopljen. **Angleški** parnik „Arabic“ z 10.000 tonami, ki je prihajal iz Amerike, bil je od Nemcev potopljen.

Armada ura z napestnikom.

Nikel, jeklo,

srebro in
zlato

Velikost
kakor slika

odprta ali
dvoj. mantelj

- Nikel ali jeklo, velikost kakor slika K 10—
- Z radium svetilnikom, velikost kakor slika K 15—
- Z dvojnimi manteljem (šipa se ne zdrobi K 20—, radium K 30—
- Original Omega K 40—
- Omega-radium K 50—
- Zgorajšna ura z napestnikom, nekaj večja K 6—
- Ista, elegantna plošča K 8—
- Z radium-svetilnikom, I. kakovost K 10—
- Žepne budilnice z ali brez jermena K 15—
- Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost K 24—
- Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom K 5—
- Vojna budilnica kanone K 5—, bobnar K 6—
- 3 leta garancije. Razpošiljatev po vpošiljanju svote s 50 h za poštino tudi na bojišče po

I. eksportni hiši za armadue in vojne ure

Max Böhnell, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.
Originalni fabrični cenik zastoj. 261

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame žejo, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jaboljka, grenadine, maline, muškathruške, pfefermine, pomorance, waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko poleti blada, pozimi pa vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 4 K 10 h franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcijo zastoj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmožnosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 220 oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490. 992

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toaleto, orožja itd.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

e. in kr. dvorni liferant, BRUX št. 731 (Česko).

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5—. Srebrne ure K 8-40, nikel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvoncoma K 4—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 39

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam a giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1-20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev **L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčškem.** 49

Kravja dekla

jako pridna, krepka za molzo, se takoj sprejme. Plača do 30 kron. Graščina **Freienberg pri Celju, Laibacherstrasse.** 358

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

I. kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

500kron

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogovo kožo Ria-balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cena 1 posodice z garancijskim pismom K 1—. 3 posodice K 2-50 Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/29, Ogrsko. 346

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.
Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 348

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako st. **bitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8—

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse
Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Službo išče

jako izvežbani in strokovno izobraženi

ekonom

nemščine in slovenščine v govoru in pisavi zmožen, ki se na vse kmetijske mašine; kot autodidakt zamore izvrševati instalacije oz. montaže, je sofer (z lastnim autom na 3 nadalje tudi mašinst in kurjač. Nastopi lahko takoj. Povn. „3.999“ na upravo tega lista.

Mestna hranilnica v Ptujju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Razglas.

Hranilnica mestne občine Celje naznanja, da se pri njej kakor doslej tudi zanaprej obrestujejo hranilne vloge s

4¹/₂ 0/0

Z novimi kakor tudi s dostavnimi vlogami zamore lastnik vložne knjižice vselej in v vsaki višini vloge prostovoljno razpolagati.

Knjižice lastnih hranilnih vlog kakor tudi vojnega posojila se sprejemajo v brezlačno shranitev.

Zunanjim vložiteljem nudijo se brezplačno na razpolago poštni-položni listi.

V spomin 50-letnega obstanka te hranilnice

izdajale se bodo v tekočem letu posebno lepo opremljene vložne knjižice, ki imajo izvanredno sposobljenost za darila.